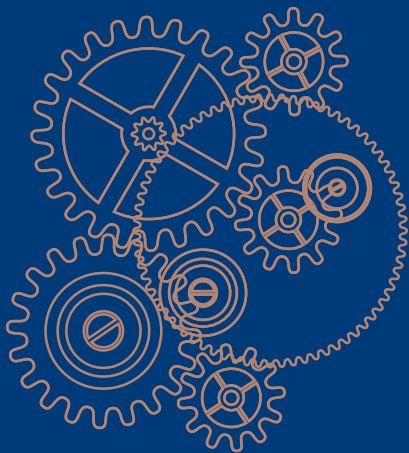

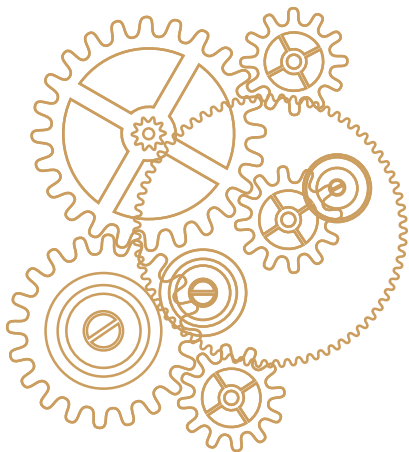
Рада Європи

ПАСПОРТ

твоя права

Рада Європи

ПАСПОРТ

на твої права

Запрошуємо у подорож

Життя – це захоплююча подорож. Ми подорожуємо поруч із багатьма людьми і бажаємо, щоб наш шлях був якомога більш безпечним, цікавим і щасливим. Одним із найкращих способів забезпечити це є повага до прав інших людей. І це стосується всіх - як дорослих, так і дітей.

Як хлопець або дівчина у віці до 18 років ти маєш певні конкретні права. Ці права перелічено в Конвенції ООН про права дитини 1989 року. В ній також визначено заходи, яких держави повинні вживати, щоб допомагати тобі здійснювати ці права.

Ти, звичайно, вже чув про те, що ти не повинен робити або говорити. Тобі не можна псувати речі інших осіб, красти, кривдити або ображати людей. А чи знаєш ти, що в тебе також є права?

Цей паспорт дозволить тобі вирушити у подорож для ознайомлення з деякими твоїми правами. На шляху до місця призначення ти зробиш шість зупинок. Під час кожної зупинки ти все більше дізнаватимешся про свої права. Тобі також буде запропоновано виконати невелике завдання. Після цього ти отримаєш візу на права, про які ти дізнався. Ця віза буде дозволяти тобі краще захищати себе кожного разу, коли хто-небудь порушуватиме твої права. Ти також зможеш допомагати іншим дітям захищати свої права.

Перша зупинка –
*Твоє право на виживання,
захист і розвиток*

Твоє виживання, твій захист і твій розвиток

- Ти маєш право на захист твоїх інтересів під час прийняття рішень, які тебе стосуються, та не піддаватися дискримінації з причини, наприклад, твого походження, переконань, вірувань або статі.
- Ти маєш право на життя та на гармонійний і здоровий фізичний, розумовий, духовний, моральний та соціальний розвиток.
- Ти маєш право на харчування, одяг, житло та охорону здоров'я.

- Ти маєш право на захист від усіх форм експлуатації, зловживань та фізичного і психологічного насильства, у тому числі в твоїй сім'ї та в дитячих виховних закладах.
- Ти маєш право на високоякісну освіту, що забезпечувала би в найповнішому обсязі розвиток твоєї особистості, талантів та здібностей. Твоя освіта повинна бути спрямована на виховання в тобі поваги до прав та основних свобод інших осіб, на підготовку до свідомого життя у вільному суспільстві в душі розуміння, миру, терпимості, рівноправності та дружби між усіма людьми.
- Ти маєш право на доступ до різнобічної об'єктивної інформації.
- Якщо ти маєш обмежені розумові або фізичні можливості, ти маєш право вести достойне життя в умовах, що забезпечували би твою інтеграцію в суспільство, твій особистий розвиток та максимальну самостійність.
- Ти маєш право на відпочинок, дозвілля, ігри та розваги, творчу та культурну діяльність за умов, які відповідають твоєму вікові та гарантують дотримання твоїх прав.

Як отримати візу:

Поговори зі своїм вчителем та запропонуй пояснити всі ці права іншим учням твого класу. Ти можеш навіть запропонувати виробити плакат для школи.

Друга зупинка –
*Твоя особистість, твоє
приватне життя і твоя сім'я*

Твоя особистість, твоє приватне життя і твоя сім'я

- Ти маєш право на ім'я, громадянство та на захист твоєї особистості. Якщо ти належиш до етнічної, релігійної або мовної меншості, ти не можеш бути позбавленим права вести своє власне культурне життя, сповідувати свою релігію або користуватися мовою своєї групи.

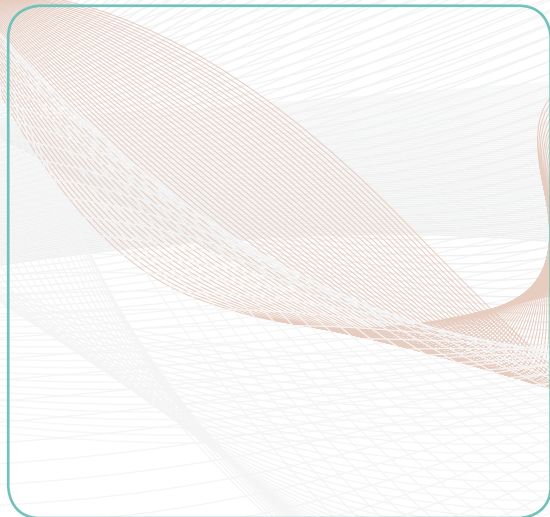
- Ти маєш право на захист свого приватного життя. Ніхто не може незаконно втручатися в твоє особисте або сімейне життя. Твій дім, твоє листування, твоя честь і репутація захищаються законом.

- Твої батьки несуть спільну відповідальність за твоє виховання та розвиток. Вони мають право та обов'язок вказувати тобі, як ти можеш здійснювати свої права та виконувати свої обов'язки.
- Ти маєш право знати своїх батьків та виховуватися ними, за винятком випадків, коли це суперечить твоїм інтересам.
- Ти маєш право знати, де знаходяться твої батьки та в'їжджати до іншої країни з метою возз'єднання з ними. Твої батьки мають таке ж саме право щодо тебе.
- У випадку розлучення з батьками ти маєш право виражати свою думку щодо всіх рішень, які стосуються твоїх відносин з батьками. Якщо ти є розлученим з одним чи обома батьками, ти маєш право регулярно бачитися з ними, за винятком випадків, коли це суперечить твоїм інтересам.
- Твоє усиновлення може бути дозволено лише, якщо це в твоїх інтересах.

Як отримати візу:

Хто ти?

Розмісти тут своє фото

Ім'я .....

Прізвище .....

Громадянство/ва .....

Ім'я батька .....

Ім'я матері .....

Адреса .....

.....

Чим я пишаюся? .....

.....

.....

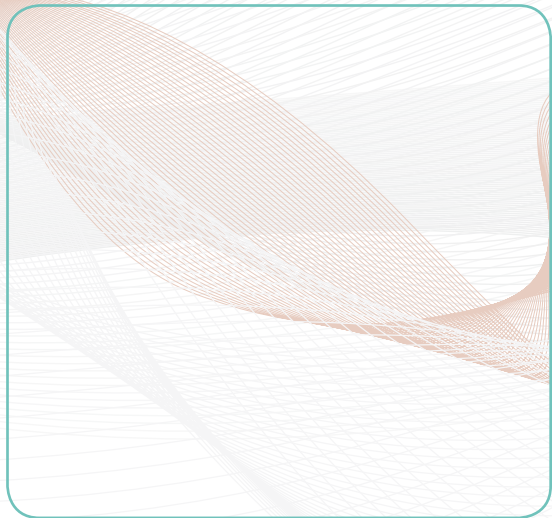
.....

Як отримати візу:

Ким я можу стати?

Уяви себе в 2040 році
та намалюй тут свій портрет

Мови: .....

Освіта: .....

Професія: .....

Хобі: .....

Одружений/на? .....

Діти? .....

Мої подорожі: .....

.....

.....

.....

.....

Третя зупинка –
Твої свободи

Твої свободи

- Свобода поглядів: як тільки ти здатний робити це, ти маєш право висловлювати власні погляди з усіх питань, що тебе стосуються. Твої погляди мають бути враховані.

- Свобода вираження поглядів: ти маєш право вільно висловлювати свої погляди та шукати, одержувати і поширювати інформацію.

- Свобода думки, совісті і релігії.
- Свобода об'єднань: ти маєш право об'єднуватися з іншими людьми та брати участь у зібраннях.

Ці свободи мають обмеження. Ти повинен поважати права та свободи інших осіб і не створювати небезпеки для суспільства або для себе.

Як отримати візу:

Склади список ситуацій, що мають місце вдома, в школі або в твоєму місті, коли ти хотів би, щоб до твоїх думок прислуховувалися.

1. Вдома

- .....
- .....
- .....
- .....

2. В школі

- .....
- .....
- .....
- .....

3. В твоєму місті

- .....
- .....
- .....

Як отримати візу:

Інтернет є чудовим засобом навчання та спілкування. Однак він може також приховувати певні ризики і небезпеки. Зіграй у гру «Через Дикий Інтернет Ліс» для того, щоб навчитися захищати себе під час користування Інтернетом. Ця гра існує багатьма мовами на

www.wildwebwoods.org

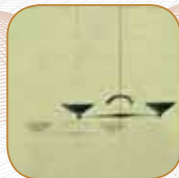
Четверта зупинка –
Ти і держава

Ти і держава

- Держава повинна робити все необхідне для того, щоб ти міг здійснювати надані тобі права і свободи.
- Держава повинна захищати тебе та забезпечувати твій добробут. Вона має допомогати твоїм батькам або особам, які піклуються про тебе, створюючи установи та послуги, що забезпечували би твої інтереси та твій добробут.
- Якщо ти не можеш жити в своїй сім'ї держава повинна захищати тебе і допомогати тобі. Вона має знайти таке рішення, яке враховувало би твоє минуле та твою культуру; ти матимеш право на регулярний перегляд твого становища.
- Якщо ти постраждав від насильства, держава повинна допомогти тобі та сприяти твоєму поверненню до нормального життя.

- Ти маєш право на правосуддя. Держава повинна забезпечувати, щоб система правосуддя була адаптованою до твоїх конкретних прав і потреб.
- Ти не можеш піддаватися катуванню або жорстокому чи принижуючому гідність поведженню чи покаранню.
- Ти не можеш бути засудженим до смертної кари або до довічного тюремного ув'язнення.

Поміркуй над тим, як твоя країна могла би допомогти дітям:

- з обмеженими можливостями;

- які вимушені були втекти зі своєї країни;

- з якими жорстоко поводилися.

П'ята зупинка –
Міжнародні організації і ти

Міжнародні організації і ти

Держави заснували численні міжнародні організації. Деякі з них, як-от Організація Об'єднаних Націй і Рада Європи, були створені з метою захисту прав людини, запобігання конфліктам та розвитку більш справедливих, процвітаючих та демократичних суспільств. Майже всі міжнародні конвенції були розроблені цими організаціями, які потім вживають заходів з метою забезпечити, аби держави дотримувалися прав, закріплених в цих документах.

Комітет з прав дитини здійснює нагляд за застосуванням Конвенції ООН про права дитини. Для того, щоб встановити, як держава виконує свої зобов'язання, Комітет з прав дитини вивчає інформацію, яку він отримує від держави, а також бере до уваги точки зору різних незалежних правозахисних установ (включаючи уповноважених з прав дитини та омбудсменів з прав дитини), неурядових організацій (таких як національні благодійні організації), дітей та молодих людей.

Після розгляду цієї інформації Комітет з прав дитини складає по кожній країні документ, що називається «заключні зауваження». В ньому міститься оцінка Комітетом досягнень у втіленні в життя Конвенції в

конкретній країні, вказується на питання, які викликають занепокоєння, та надаються рекомендації щодо того, як покращити становище дітей в цій країні.

Діти можуть також звертатися зі скаргами до Європейського суду з прав людини. Отже, наприклад, Суд встановив порушення однією з держав Європейської Конвенції з прав людини за те, що вона не захищала дітей від тілесних покарань у в'язниці, в школі і вдома. У випадку іншої держави Суд встановив порушення за відсутність піклування про дівчину, яка подорожувала одна.

Існують також міжнародні організації, які складаються не з урядів, а благодійних установ. Вони відіграють дуже важливу роль, надаючи урядам консультації та переконуючи їх краще захищати права дітей.

Як отримати візу:

Знайди в Інтернеті та ознайомся :

1. з заключними зауваженнями Комітету з прав дитини, що стосуються твоєї країни:

www2.ohchr.org/english/bodies/crc/

.....

2. з тим, що Рада Європи робить для захисту прав дитини:

www.coe.int/children

.....

3. з різноманітними цікавими відео- та аудіоматеріалами, що стосуються прав дитини на сайті ЮНІСЕФ MAGIC:

www.unicef.org/magic

.....

4. з веб-сайтом Інформаційної мережі з питань прав дитини, де ти можеш знайти значну кількість інформації, що надходить від урядів, благодійних установ, та різного роду міжнародних організацій:

www.crin.org

.....

Шоста зупинка –
Захист твоїх прав

Що трапляється в разі недотримання цих прав?

Здійснення певних прав може обмежуватися з вагомих причин, наприклад, щоб захистити тебе від серйозної загрози або з урахуванням твоєї зрілості або віку. Деякі права, як-от право на життя, освіту, охорону здоров'я і захист від насильства та експлуатації, не можуть ніколи обмежуватися, навіть батьками чи викладачами. Якщо ти вважаєш, що твої права було порушено, ти можеш:

- поговорити з особами, яким ти довіряєш, як-от з батьками, викладачами, лікарями, друзями, соціальними працівниками або з особами, що піклуються про тебе;
- зателефонувати за спеціальним номером, призначеним для дітей - жертв насильства, для того щоб поговорити з особою, яка могла би дати тобі пораду;
- піти до міліції/поліції, подати скаргу та попросити захисту у держави;
- звернутися до уповноваженого з прав дитини або до громадської організації, що займається захистом прав дитини;
- або за певних обставин ти можеш навіть звернутися зі скаргю до Європейського суду з прав людини.

Поздоровляємо тебе!

Ти отримав всі візи, які необхідні тобі для того, щоб краще захищати свої права.

Ми впевнені, що тобі сподобалася подорож, яка дозволила тобі ознайомитися з твоїми правами. Важливо, щоб ти поділився всім тим, чому ти навчився, з дорослими та іншими дітьми, яких ти знаєш. У тебе, напевно, з'явилося безліч ідей стосовно того, що можна зробити, щоб поліпшити життя багатьох дітей. Ми сподіваємося, що ти зробиш все, що в твоїх силах, аби твої ідеї було реалізовано!

Ми бажаємо тобі всього найкращого під час твоїх майбутніх пригод.

Якщо ти бажаєш поділитися своїми ідеями з Радою Європи, ти можеш:

- надіслати нам електронне повідомлення (e-mail) на **children@coe.int**
- надіслати нам листа або малюнок за адресою:
“Building a Europe for and with children”
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex France

Не забудь вказати своє прізвище, країну та вік! Ми опублікуємо деякі з листів та малюнків на нашому сайті.

**Альбом фотографій моїх
друзів та моєї сім'ї**

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

---

www.coe.int